

Το Δημογραφικό Πρόβλημα της Ελλάδος - Μια βόμβα στα θεμέλια της, έτοιμη να εκραγεί και να μας οδηγήσει στην πνευματική και φυσική μας υποτέλεια

Γράφει
Ο Ευάγγελος Μαυρογόνατος
Αρθρογράφος – Ιστορικός Ερευνητής

Τα τελευταία για την Πατρίδα μας δραματικά γεγονότα της οικονομικής κρίσης έχουν επισκιάσει ένα άλλο μεγάλο πρόβλημα, που ίσως είναι και το μεγαλύτερο, αυτό του δημογραφικού, που δυστυχώς θα έχει μεγάλες επιπτώσεις στο εγγύς και απώτερο μέλλον.

Κάποια στιγμή, ίσως το οικονομικό πρόβλημα της Πατρίδος μας να ξεπεραστεί, όμως το δημογραφικό θα απαιτηθεί πολύς χρόνος ίσως και αιώνες για να επιλυθεί.

Η Ελλάδα το 1951 είχε πληθυσμό 7.633.000 κατοίκων, σύμφωνα με τα στοιχεία της πρώτης μεταπολεμικής απογραφής, με ποσοστιαία κατανομή: 28,8% στην ηλικία των 0-14 ετών, 6,5 % στην ηλικία άνω των 65 ετών και τα υπόλοιπα 64,7 στα παραγωγικά κλιμάκια των ηλικιών 15-64 ετών.

Ο πληθυσμός αυτός λοιπόν στήριξε την οικονομική ανάπτυξη της Πατρίδος μας για τριάντα χρόνια, μέχρι το 1981.

Όμως η Ελλάδα υπέστη και έντονη μεταναστευτική διαρροή σε χώρες του εξωτερικού κατά τα έτη 1955-1974, αλλά και μεγάλη αλλαγή της δομής της, λόγω της αστυφιλίας, με αποτέλεσμα να δημιουργηθεί μια μείωση πληθυσμού της τάξεως των 374.000 κατοίκων, κυρίως νέων ατόμων, από τις αγροτικές περιοχές, με αποτέλεσμα να επιδράσει καταλυτικά στη δομή του πληθυσμού της χώρας.

Να επισημάνω ότι η Ελλάδα μαζί με την Τουρκία διεκδικούσαν το 3% από όλες τις χώρες εκροής μεταναστών της Ευρώπης.

Το 1981 ο αγροτικός πληθυσμός της Χώρας αποτελούσε το 30,3%, ενώ ο αστικός το 58,1 του συνολικού πληθυσμού των 9.740.000 χιλιάδων κατοίκων της, ο οποίος σε ποσοστό 20,9% ανήκε νεανικά κλιμάκια των νεανικών ηλικιών 0-14 ετών και σε ποσοστό 13, 4 % στα γεροντικά κλιμάκια ηλικιών άνω 65 ετών.

Η διαφορά της κατανομής αυτής, σε σχέση με τα δεδομένα του 1951, δείχνει το μέγεθος της μεταναστεύσεως στη χώρα κατά τη διάρκεια της

τριακονταετίας. Παράλληλως, η διαφορά της κατανομής αυτής, στα νεανικά και γεροντικά κλιμάκια των ηλικιών δείχνει το μέγεθος των αλλαγών στη δομή του πληθυσμού κατά ηλικία. Ήδη ο πληθυσμός της Χώρας χαρακτηρίζεται δημογραφικά γεροντικός με όλα τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά.

Ο αγροτικός πληθυσμός της Χώρας υπήρξε στο παρελθόν η δημογραφική «δεξαμενή» της, από την οποία αντλήθηκε, κατεξοχήν, ο νεανικός πληθυσμός, που ενίσχυσε τις δημογραφικά υποβαθμισμένες περιοχές της. Ενώ το 1950 ο συντελεστής ολικής γονιμότητας των αστικών περιοχών ήταν 1,79 παιδιά ανά γυναίκα και των αγροτικών 3,17, το 1980 ήταν 2,15 και 2,20 αντίστοιχα. Συνεπώς η μετανάστευση και η αστικοποίηση, συνέβαλαν ουσιαστικά στην αλλαγή δομής του πληθυσμού και τις σοβαρότατες δημογραφικές αλλαγές, οι αρνητικές επιπτώσεις των οποίων έφτασαν στις ημέρες μας.

Ενώ καθ' όλη τη διάρκεια της τριακονταετίας (1951 - 1980) το πλήθος των γεννήσεων παρέμεινε σχεδόν σταθερό σε απόλυτο μέγεθος (148 χιλ.), μετά το 1980 άρχισε να μειώνεται σταθερά, φθάνοντας το 1987 τις 106 χιλ, κατά 11 χιλ. περισσότερο από το συνολικό πλήθος των θανάτων.

Έτσι η γονιμότητα έφτασε σε πολύ χαμηλά επίπεδα 1,5 παιδιά ανά γυναίκα, πολύ κάτω από το όριο αντικατάστασης των γενεών 2,1 ανά γυναίκα.

Σήμερα δυστυχώς έχουμε 16.000 λιγότερες γεννήσεις και αύξηση της θνησιμότητας, λόγω αύξησης γήρανσης του πληθυσμού (πάνω από 30%) και όχι υποβαθμίσεως της υγείας (;) με αποτέλεσμα η προοπτική του πληθυσμού της χώρας να είναι απαισιόδοξη.

Με τον ρυθμό αυτόν το 2050 θα είμαστε 2.000.000 λιγότεροι κάτοικοι.

Αν λάβουμε υπόψη μας την ανεργία, η οποία είναι 28% και στους νέους αγγίζει το 50%, με αποτέλεσμα οι παραγωγικές ηλικίες να μεταναστεύουν στο εξωτερικό, το δημογραφικό πρόβλημα της Πατρίδος μας ευρίσκεται σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης.

Τα επτά χρόνια της κρίσεως έπληξαν όλη την κοινωνία και κυρίως τις πολυμελείς οικογένειες, με αποτέλεσμα να αναβάλλονται γάμοι και να αποφεύγουν την τεκνοποίηση οι νεόνυμφοι ή να τεκνοποιούν ένα ή το πολύ δυο παιδιά το πολύ, αφού αυτά φορολογικώς θεωρούνται τεκμήριο διαβίωσης, τα δε εξοντωτικά μέτρα που έχουν επιβληθεί στην ελληνική κοινωνία λειτουργούν εντελώς αποτρεπτικά για τεκνοποίηση.

Για να κατανοήσουμε το μέγεθος της δημογραφικής καταστροφής με τη γήρανση του πληθυσμού μας, τη δεκαετία του '50 οι άνω των 65 ετών ήταν ένας στους 15, τη δεκαετία του '80 ένας στους 7 και σήμερα ένας στους 3 (με φθίνουσα πορεία).

Η αλλαγή της δομής του πληθυσμού επηρεάζει άμεσα τη σχέση εργαζομένων – συνταξιούχων ή γενικότερα οικονομικά ενεργών ή μη ατόμων, με αποτέλεσμα να έχουμε αυτή την τραγική εικόνα των Ασφαλιστικών Ταμείων ή οποία θα επιδεινωθεί περαιτέρω στο άμεσο μέλλον.

Οι δαπάνες υγείας, άλλη μια μεγάλη πληγή, αυξάνονται όχι μόνο, λόγω της αυξανόμενης αναλογίας των ηλικιωμένων, αλλά και λόγω της πολλαπλασιαστικής δαπάνης που δημιουργεί η σύγχρονη υγειονομική περίθαλψη των ηλικιωμένων, προπαντός των ογδόντα ετών και άνω, συγκριτικά με τις δαπάνες που διατίθενται για τις φροντίδες των παιδιών. Να επισημάνω ότι οι πρώτες βαρύνουν συνήθως τον κρατικό προϋπολογισμό, ενώ οι δεύτερες την οικογένεια η οποία μαστίζεται ήδη από τα διάφορα χαράτσια και το άδικο φορολογικό σύστημα εξόντωσης. Αν λάβουμε υπόψη μας και την κακοδιαχείριση στις περισσότερες Μονάδες υγείας, τότε αντιλαμβανόμαστε το μέγεθος του προβλήματος.

Η δραματική μείωση της γονιμότητας έχει και επιπτώσεις στην παιδεία, καθόσον έγινε, κυρίως στις αγροτικές περιοχές, χωροταξική ανακατανομή των σχολείων αλλά και παύση λειτουργίας αρκετών ανά την επικράτεια, προκειμένου να αποφευχθούν μονοθέσια και διθέσια σχολεία. Αποτέλεσμα, νηπιαγωγοί και Δάσκαλοι να έχουν οδηγηθεί στην ανεργία, παιδιά και γονείς να ταλαιπωρούνται καθημερινώς με τις μετακινήσεις σε διπλανά χωριά ή πόλεις. Να λοιπόν πώς μαραζώνει η ύπαιθρος.

Επίσης η μείωση της φυσικής ακμής της χώρας έχει δημιουργήσει σοβαρά εθνικά προβλήματα. Ήδη η μείωση του πληθυσμιακού δυναμικού στα νησιά του Αν. Αιγαίου, η εισροή μεταναστών, η δημογραφική δυναμικότητα της μουσουλμανικής μειονότητας της Θράκης, προκαλούν σοβαρά προβλήματα στην εξωτερική πολιτική της χώρας και στον ήδη βεβαρημένο προϋπολογισμό της, εις βάρος των ιθαγενών.

Από την άλλη πλευρά, η σοβαρή αριθμητική μείωση των στρατευσίμων κλάσεων λόγω της λειψανδρίας, αναβολών λόγω σπουδών και η μειωμένη θητεία, έχουν δημιουργήσει επικίνδυνα κενά στις Ένοπλες Δυνάμεις, οι οποίες ανταποκρίνονται στο έπακρο, λόγω του φιλότιμου του Έλληνα Αξιωματικού και Υπαξιωματικού.

Το δημογραφικό πρόβλημα της χώρας μας, δεν είναι σημερινό φαινόμενο.

Η πρώτη ιστορική δημογραφική κρίση γράφτηκε σε ένα κείμενο το 165 π.Χ. από τον Πολύβιο, το οποίο είναι αποκαλυπτικό της γενεσιουργού διαδικασίας, που μπορεί να οδηγήσει σε μοιραίες καταστάσεις ένα λαό. Ας διαβάσουμε μια μετάφραση του αρχαίου κειμένου.

«... Έφτασε ο καιρός σήμερα στην Ελλάδα να υπάρχει αρνησι-παιδιά και ολιγανθρωπία, εξαιτίας της οποίας οι πόλεις ερημώθηκαν και σημειώθηκε πλήρης έλλειψη παραγωγής, αν και δεν συνέβησαν πόλεμοι ούτε επιδημίες. Εάν λοιπόν για τούτο συνεβούλευε κάποιος να πάει να ρωτήσει τους Θεούς τι θα μπορούσε να πούμε ή να κάνουμε για να γίνουμε περισσότεροι και να κατοικήσουμε καλύτερα τις πόλεις, άραγε δεν θα ήταν μάταιο (να κάνουμε τέτοιες ερωτήσεις) αφού η αιτία είναι προφανής και ο τρόπος διορθώσεως στα χέρια μας; Διότι οι άνθρωποι που εξετράπησαν στον εγωισμό και τη φιλοχρηματία ακόμα και σε τεμπελιά, έτσι ώστε να μη θέλουν να παντρευτούν, ούτε να κάνουν παιδιά, ούτε να ανατρέφουν, αλλά (να αποκτούν) το πολύ ένα ή δύο, ώστε να τους αφήσουν πλούσια κληρονομιά και να μη ξοδεύουν για την ανατροφή τους, γι' αυτόν τον λόγο το κακό μεγαλώνει».

Το συμπέρασμα από αυτό το κείμενο, είναι ότι δεν υπάρχει καμιά αμφισβήτηση ότι είμαστε πραγματικοί απόγονοι των αρχαίων Ελλήνων, αφού σήμερα τα ίδια επαναλαμβάνουμε.

Δυστυχώς, η ιστορία επαναλήφθηκε και κατά την ύστερη βυζαντινή περίοδο με τα γνωστά επακόλουθα, ενώ το φαινόμενο επανήλθε σήμερα, όπου, παρά τις αλλαγές στον τρόπο συμπεριφοράς των λαών, εξακολουθεί να υπάρχει η πληθυσμιακή ανισότητα με τους γείτονες.

Αγαπητοί αναγνώστες, αν λάβουμε υπόψη μας την ποσοτική αυτή διαφορά των γειτόνων μας που εδώ και αιώνες θέλουν να έχουν πρόσβαση στο Αιγαίο μας, την ποιοτική υποβάθμιση του λαού μας (λόγω της συνεχιζόμενης οικονομικής κρίσης), των έντονων γεωπολιτικών και γεωστρατηγικών εξελίξεων στην ευρύτερη περιοχή μας, τότε δεν θα είναι μακριά η πνευματική και φυσική μας υποτέλεια, αν δεν αφυπνιστούμε εγκαίρως. Τελικώς «η παρακμή είναι μια επιλογή».

Πολλές φορές σε άρθρα μου έχω επισημάνει ότι: Η ιστορία δεν επαναλαμβάνεται από μόνη της, οι άνθρωποι κάνουμε τα ίδια λάθη.